KOLONI–HISTORIER

25. AUGUST –
30. DECEMBER 2017

MAGT OG AFMAGT

glHoltegaard

Kolonihistorier – magt og afmagt

I år markeres 100-året for Danmarks salg af De Vestindiske Øer til USA – en oplagt lejlighed for Danmark og danskerne til at udfolde og debattere vores fortid som kolonimagt.

Gl. Holtegaards centrale rum er forandret til et fortættet museum af billeder fra og af vores fælles historie og kulturarv. På de kongeblå vægge hænger marinebilleder, eksotiske landskabsmalerier, portrætter af handelslivets spidser og postkort med paradisiske fremstillinger. Billederne giver os et tankevækkende indblik i, hvordan man tidligere så på De Vestindiske Øer, dengang øerne var dansk besiddelse. Hvor de ældre værker fremstiller fortidens syn på Danmark som kolonimagt, markerer samtidskunsten i udstillingens øvrige rum et nutidigt perspektiv. I kritiske og politiske udtryk problematiserer nutidens kunstnere konsekvenserne af den europæiske koloniale adfærd.

Danmarks ca. 250 år som kolonimagt har sit økonomiske højdepunkt i den sidste halvdel af 1700-tallet og starten af 1800-tallet. Tiden bliver kaldt den florissante handelsperiode, og de palæer, der ligger omkring Amalienborg i København-bydelen Frederiksstaden, står i dag som trofæer fra denne tid. De blev grundlagt på baggrund af den rigdom, Danmark opnåede ved at bringe bl.a. våben til den afrikanske Guldkyst, føre slavegjorte afrikanere til Dansk Vestindien og importere sukker og andre luksusvarer til Danmark. Med den omfangsrige transport af slavegjorte afrikanere rangerede Danmark som verdens syvendestørste slavehandelsnation.

Den florissante handelsperiode dækker således også over en lang række uetiske og brutale handlinger, der blev udført i kølvandet af drømmene om økonomisk velstand.

Gl. Holtegaard udgør en oplagt ramme for en udstilling om kolonitiden, da stedet har rødder i denne transatlantiske slavehandel. Gl. Holtegaard blev anlagt af Kgl. Hofbygmester Lauritz de Thurah, som var med til at færdiggøre Frederiksstaden, hvilket gav ham anledning og midler til at opføre sit eget landsted i 1756-57.

Tidslinje

1671-72: Vestindisk Kompagni etableres og St. Thomas koloniseres.

1674: Vestindisk Kompagni bliver til Vestindisk-guineisk Kompagni, idet selskabet også overtager de danske etablissementer på Guldkysten i Afrika.

1718: St. Jan koloniseres.

1733: St. Croix koloniseres. Slaverne gør oprør på St. Jan.

1754-55: Den danske konge køber kompagniaktierne i Vestindisk-guineisk Kompagni for at oplose monopolet. Vestindisk-guineisk Kompagni bliver ophævet, og de tre øer gøres til en kronkoloni. Administrationen af kolonien blev overdraget fra kompagniet til et nyt statsligt vestindisk-guineisk kontor. Det lokale styre i kolonien blev organiseret næsten som et dansk amt med en generalguvernør og en lokal regering.

1792: Danmark forbyder slavehandel over Atlanten med virkning fra 1801. I perioden 1792-1802 overforte private danskere – med økonomisk stotte fra statskassen – omkring 25.000 slaver fra Afrika til kolonien i Vestindien. Det var flere end i noget andet tiår.

1801-1815: Englænderne besætter øerne.

1848: Slaveopror på St. Croix. Officiel afskaffelse af slaveriet på øerne.

1866-67: Forhandlinger om salg af øerne til USA strander.

1877-1880: De tidligere slaver gør oprør på St. Croix pga. fortsat ringe vilkår. Blandt de forreste i oproret var tre kvinder kaldet Queen Mary, Queen Agnes og Queen Mathilda.

1900-1902: Nye salgsforhandlinger med USA.

1914-1918: 1. Verdenskrig. USA's interesse i at kobe øerne forstærkes i onsket om at styrke det amerikanske forsvar mod tyskerne.

1916: Folkeafstemning om, hvorvidt Danmark skal sælge øerne til USA. Befolkningen på øerne stemmer ikke ved denne lejlighed.

1916-1917: Øerne sælges til USA for 25 millioner dollars.

2017: Markering af 100-året for salget af St. Thomas, St. Croix og St. Jan til USA.

Fritz Melbye, *Charlotte Amalie*, 1851-52
M/S Museet for Sofart
Foto: Bjorn Pierri Enevoldsen

Nationale territorier

Scenerier af smukke landskaber set fra havet og marinebilleder med imposante skibe vidner om, hvor vigtig og central sofarten var for den danske selvforståelse – i hvert fald når man ser på malerier fra den danske guldalder i 1800-tallet.

I maleriet *Korvetten Najaden i sundet venter fregatten Bellona* fra ca. 1834, af den danske guldaldermaler C.W. Eckersberg (1783-1853), dyrker kunstneren skibet som et heroisk fartøj. Najaden fylder godt på billedfladen, det store Dannebrog knejser stolt i vinden, og stævnen peger skråt ind mod billedets horisont; vi forstår, at det er et vigtigt dansk skib på vej mod nye togter og forsvarsopgaver. Najaden var en korvet, et såkaldt orlogsskib, der patruljerede ud for Vestindiens kyster og senere i de danske farvande.

Et andet væsentligt blik på De Vestindiske Øer leverer Fritz Melbye (1826-1869) i værket *Charlotte Amalie* fra 1851-52. Her skildrer Melbye både det travle liv i havnen i byen Charlotte Amalie og den omkringliggende natur på St. Thomas. Melbyes maleri øser af en passioneret følelse og sensibilitet for det blode og duvende landskab i baggrunden og særligt havnens driftige handelsliv i forgrunden. Her er livlig trafik af skibe endog med det danske flag. Det er et nationalromantisk billede af en dansk besiddelse i vigør. Ingen mislyde, kun stolthed. Kunstnerens rolle i 1800-tallet var meget sjældent at forholde sig kritisk til samtiden. Det skulle være skønmaleri – ikke fremstilling af armod og umenneskelighed.

I virkeligheden sang den danske koloniale storhedstid på sidste vers, og kapitlet om Danmark som kolonimagt gemte på grusomheder, som er ubegribelige i dag.
De tre Vestindiske Øer blev erhvervet i årene 1671-1733 og indlemmet i det daværende omfattende danske kongerige. Som velbevandret sofartsnation deltog Danmark i den transatlantiske slavehandel, hvor slavegjorte afrikanere blev sejlet til Dansk Vestindien for at styrke arbejdskraften i produktionen af primært sukker.

Fra 1500-tallet til 1860'erne blev der på verdensplan udskibet 12,5 millioner afrikanere fra den afrikanske kyst – 10,7 millioner nåede frem til det amerikanske kontinent, hvilket er den storste tvungne migration nogensinde.

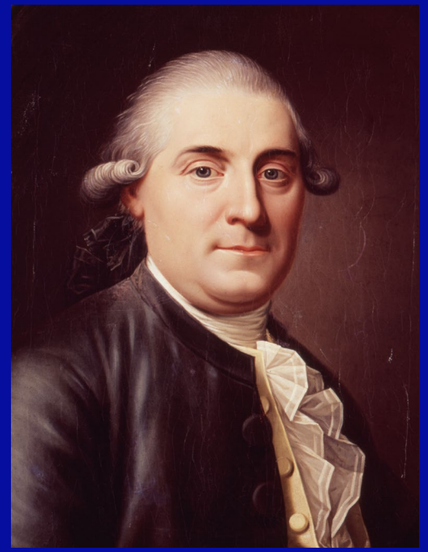

Jens Juel, *Frédéric de Coninck*, ca. 1785
Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot
Foto: Bjorn Pierri Enevoldsen

Handel og magt

Portrætterne her viser et udvalg af de mest succesfulde og velbeslåede mænd fra den danske handels- og magtelite, der alle i mere eller mindre grad var involveret i handel med kolonierne; det være sig rederivirksomhed, transatlantisk slavehandel og handel med kolonialvarer og engagementer i tidens handelskompagnier. For at kunne gore sig okonomisk gældende i forhold til de andre europæiske lande etablerede en række investorer og kobmænd monopolskabende handelskompagnier med kongens billigelse, den såkaldte kongelige oktroj.

De fire portrætterede mænd er Heinrich Ernst Schimmelmann (1747-1831), Niels Ryberg (1725-1804), Peter Jansen Wessel (1690-1720), bedre kendt som Tordenskjold, og Frédéric de Coninck (1740-1811). Deres mellemværende med kolonierne var af forskellig art, men fælles for dem var, at de alle opnåede okonomisk succes ved forskellige indsatser. Sejladsen til Caribien via Afrika blev for mange en loftestang i deres videre erhvervsliv. At kaste sig ud i transatlantisk slavehandel krævede stort mod, og det var langt fra alle, der fik den eftertragtede okonomiske fortjeneste af trekantshandelen.

Billedkunstneren Jens Juel (1745-1802) var tidens mest feterede portrætmaler og stod for en lang række malerier af repræsentanter fra kongehuset og adelen. At få malet sit portræt vakte anseelse og var i lang tid kun forundt samfundets absolutte elite. Men med de store rigdomme, der tilfaldt den succesrige del af handelsstanden, blev kredsen af de portrætterede udvidet.

Det var derfor oplagt, at Jens Juel også skulle portrættere en mand som Frédéric de Coninck. Han var en velstående storkobmand i skibsudredning og handel med oversoiske produkter såvel som slaver. Frédéric de Coninck har desuden lokalhistorisk tilknytning, idet han erhvervede Dronninggaard ved Furesoen i Holte, hvor han i 1782-83 opforte sin overdådige sommerresidens, Næsseslottet.

Kolonihistorien er således også en historie om få magtfulde mænd, der forandrede verden i en grad, de nok ikke selv havde forestillet sig.

Tilskrevet Fritz Melbye, *Plantagen Mary's Fancy på Skt. Croix*, ca. 1850
M/S Museet for Sofart
Foto: Bjorn Pierri Enevoldsen

Blikke på hverdagslivet

Livet i Dansk Vestindien toner meget forskelligt frem i værkerne af Frederik Visby (1839-1926), og dem, der er tilskrevet Fritz Melbye (1826-1869). Begge kunstnere besoger oerne i midten af 1800-tallet, hvor de nye indtryk manifesteres i hver deres kunstneriske udtryk.

Med fokus på det eksotiske og frodige landskab lader Melbye himmel og florlette skyer fylde halvdelen af billedfladen i værket *Plantagen Mary's Fancy på Skt. Croix* fra ca. 1850. I den anden halvdel ser vi de slavegjortes hytter, plantagens hovedbygninger i midten og sukkerkogeri og molle til hojre. I maleriet optræder også en række, meget småt illustreret, arbejdende mennesker overvåget af to opsynsmænd. Antallet af landarbejdere er formentlig stærkt underdrevet i Melbyes fortælling. Rækken af arbejdere har en vigtig rolle for billedets komposition og for den måde, vi kigger på det i dag. Selvom slaveriet ophorte i 1848 blev landarbejderne stadigvæk behandlet under slavelignende vilkår.

I dag kan vi undre os over, at kunstneren kunne abstrahere fra befolkningens sociale forhold og levevilkår og ikke stillede sig kritisk eller sporgende overfor de eksisterende samfundsmæssige anliggender. Men det lå ikke i datidens kunstneriske vision, tværtimod var nationalromantikkens fornemmeste opgave at kaste glans over det danske kongerige gennem kunsten.

I malerierne af Visby fra ca. 1881 moder vi kvinder i færd med daglige goremål. Én laver mad ved et ildsted med kokkenaffald, en gris og en papegoje omkring sig, andre sælger frugt og skaldyr siddende på gaden. I Visbys malerier zoomer han ind på kvindernes dagligdag, og vi kommer nærmere de sociale kår livet bod for efterkommere af slavegjorte. Motiverne virker måske umiddelbart mere tro mod virkeligheden end Melbyes, men alligevel fortæller de os – i kombination med titlerne – om malerens forhold til det fremmede.

De blikke, vi folger i den historiske del af udstillingen, tilhorer hvide, europæiske mænd, og skildringerne bliver derfor enojet i et etnisk og konsbestemt perspektiv. Det forhold hænger sammen med datidens kunstnerrolle og den hvide mands dominerende rolle i samfundet.

Harry Nielsen, *For eller imod-?*, 1916
M/S Museet for Sofart
Foto: Bjorn Pierri Enevoldsen

Folkeafstemning for alle?

Tegneren Harry Nielsen giver med sin karikerede streg af det vestindiske folk fejlagtigt indtrykket af, at vestinderne havde medbestemmelsesret til at vælge deres fremtidige nationalitet i 1917.

Postkortet forestiller vestinderen som et lille barn, der er i tvivl om, hvorvidt det skal vælge den ene eller den anden sutteflaske. Det fremstiller et ensidigt billede af den vestindiske befolkning som nogne uden det danske flag, barnagtige og uden dommekraft.

Den europæiske interesse i Caribien handlede hovedsageligt om økonomisk vinding, og da særligt Cuba gennem 1800-tallet overtager foringen på sukkerproduktion, daler det europæiske engagement i øerne. Samtidigt intensiveres dyrkningen af sukkerroer i Danmark, hvilket betyder, at det ikke længere kan betale sig at producere sukker på De Vestindiske Øer. Desuden er der store sociale problemer på øerne, og for danskerne er det sode sukkereventyr ved at få en bitter eftersmag.

Anderledes var det for USA, der anså øerne som en vigtig strategisk brik i forsvaret af Amerika. Allerede i 1865 begynder de indledende forhandlinger om et salg af øerne til USA, men det er først efter 1. Verdenskrigs udbrud i 1914, at amerikanerne lægger pres på forhandlingsprocessen. To år efter i 1916 bliver parterne enige om prisen, som fastlægges til 25 millioner dollars i guld.

Samme år afholder Danmark den første folkeafstemning, hvor der stemmes om, hvorvidt De Vestindiske Øer skal sælges til USA eller forblive danske kolonier. Befolkningen på øerne havde ikke stemmeret ved denne lejlighed. Som bekendt tilfaldt øerne USA, og paradoksalt nok har befolkningen på The U.S. Virgin Islands, som øerne hedder i dag, ikke stemmeret til det amerikanske valg. The U.S. Virgin Islands har i dag status som amerikansk territorium.

Befolkningens demokratiske rettigheder er, at de vælger en delegeret til Repræsentanternes Hus i Washington, dog uden at vedkommende har stemmeret. De er til gengæld tvunget til at aftjene værnepligt i den amerikanske hær.

Dansk Vestindien. St. Thomas Damper tager Kul, u.å.
Stenders Forlag

Postkort fra Dansk Vestindien

Motiver af dagliglivet på De Vestindiske Øer pryder mange af de postkort, der blev sendt fra øerne til Danmark i sidste halvdel af 1800–tallet og begyndelsen af 1900–tallet; kvinder, der vasker tøj, tungtlastede æsler med sukkerrør, markarbejdere, en landsby, kulbærende kvinder og mænd samt postkort af hvidklædte gendarmer og soldater. Alle er de en del af den visuelle fortælling fra tiden, hvor Danmark var koloniherre i Dansk Vestindien. Kontrasten er stor mellem rig og fattig, og de sociale skel er slående.

Mange af postkortene stammer fra perioden mellem 1888 og 1917, hvor postskibe lå i fast rutefart mellem Danmark og De Vestindiske Øer. Denne korrespondance gjorde det muligt for familierne hjemme i Danmark at følge med i det fremmede, kuriose liv på øerne.

Charlotte Amalies naturhavn er dyb og rummelig og var dengang - ligesom den er i dag - ideel at lægge til kaj i for store skibe. Derfor var den ikke kun en endestation for danske skibe men også et stop for skibe på gennemsejlads. Tolderen i havnen sørgede for, at Danmark tjente toldpenge på de udenlandske skibe.

De farvede postkort er håndkolorerede. Set med nutidens øjne fremstår de lyse farver som en sær modsætning til billedernes alvorlige motiver. Ligeledes gør den beskrivende tekst på kortene.

Jeannette Ehlers, Videostill fra *Black Magic at The White House*, 2009
Foto: Nikolaj Recke/Jeannette Ehlers

Jeannette Ehlers

En korsstingsbroderet serviet med motivet af et hvidt palæ ligger på en hvid porcelænstallerken. Billedet er klippet sammen med billeder af hvid arkitektur i et snelandskab. I næste klip ses et symmetrisk hvidt monster tegnet i mel. En kvinde danser rundt i et herskabeligt interior blandt morke polstrede mahognimobler. Hun fremstår gennemsigtig, og det er kun hendes silhuet, vi følger. I korte glimt kommer hun til syne, og vi ser hendes krop og tøj.

Det hvide monster på gulvet, også kaldet en vévé, er et symbol fra haitiansk voodoo, der knytter sig til ånden Papa Legba – formidleren, som forbinder de dode og de levende, fortiden og nutiden. Palæet i videoen er Marienborg, som Danmarks siddende statsminister får stillet til rådighed i sin regeringsperiode. Bygningen er opfort 1745-50 af direktor i Asiatisk Kompagni Olfert Fas Fischer. Marienborg er et af de mange palæer, som blev bygget i kolvandet af de formuer, der blev tjent på de danske kolonier.

Kvinden i videoen er kunstneren Jeannette Ehlers. Kunstnerens egen tilstedeværelse i videoen placerer fortællingen i spændet mellem en personlig og en historisk fortælling. Med sin egen krop, animeret som et spogelse, maner hun de ufortalte historier frem i Danmarks måske mest repræsentative hus.

Jeannette Ehlers (f. 1973) er uddannet fra Det Fynske Kunstakademi og Det Kongelige Danske Kunstakademi i 2006. Hun beskæftiger sig særligt med forskellige former for manipuleret foto og video. Hendes værker kredser om globaliseringens historie og konsekvenserne heraf både for og nu. I samarbejde med billedkunstner La Vaughn Belle skaber hun skulpturen *The Spirit of Queen Mary* inspireret af de tre oprorskvinder, der var særligt aktive ved oproret på St. Croix i 1878. Skulpturen opfores foran Vestindisk Pakhus i Kobenhavn i 2017.

Patricia Kaersenhout, detalje af *Phases of Sugar*, 2017
Foto: Bjorn Pierri Enevoldsen

Patricia Kaersenhout

De mange sukkerglaserede masker er gipsaftryk af nulevende mennesker, der alle har afrikanske rodder. Den morke farve i glasuren stammer fra brændt sukker og dråber af kunstnerens eget blod.

Blandingen af sukker og blod er en meget konkret henvisning til sukkermollerne i Vestindien. I forarbejdningen af sukkeret blev sukkerrorene kvast i en stor roterende kværn. Hvis uheldet var ude, og en slavegjorts hånd kom i klemme i kværnen, blev den skyndsomt hugget af, idet det ikke var muligt at stoppe mollen. Sukkeret skiftede farve efter hvor meget blod, der var i de kvaste sukkerror.

I Kaersenhouts onske om at lade udstillingsgæsten få en sanselig fornemmelse af værket, lader hun gæsterne balancere mellem maskernes stivnede udtryk på gulvet. Tankerne bliver henledt på dodsmasker, hvor et aftryk er taget af den afdodes ansigt. I brugen af sukker, blod og masker opsummerer Kaersenhout helt centrale temaer fra den koloniale fortid.

Værket er kommissioneret af GI. Holtegaard, som har inviteret Kaersenhout til at producere et værk til netop denne udstilling.

Patricia Kaersenhout (f. 1966) er hollandsk billedkunstner, aktivist og feminist. Hun er efterkommer af slavegjorte fra Republikken Surinam, en tidligere hollandsk koloni i Sydamerika. Kaersenhout er uddannet fra The Rietveld Academy i Amsterdam og har gennem sin kunstneriske praksis beskæftiget sig med og undersogt begrebet usynlighed i relation til efterkommere af slavegjorte. I sine værker forholder hun sig kritisk til emner som postkolonialisme, feminisme, seksualitet og racisme.

Joachim Koester, *The Spirits of the Street*, 2007
Foto: Joachim Koester

Joachim Koester

I værket *The Spirits of the Street* fortæller Joachim Koester om sit mode med forfatteren Edgar Lake og deres gåtur i Christianssted på St. Croix. Edgar Lake forklarer, at Christianssted kan læses som en bog, hvor alt, selv et palmeblad, et overgroet jerngitter eller en smule mandler og rosiner hældt ud ved roden af et træ, gemmer en fortælling. Disse skjulte fortællinger og underverdener er en port til slaveriets historie samt den danske og europæiske kolonihistorie. Koester og Lakes gåtur slutter ved en forvitret, forladt plads nær byens centrum. Her tager Koester de seks fotografier, der udgør værket. Det er billeder af historien som fysisk materiale, hvor gineptræet, blomsterne, selv pladsens skrammel "husker". Gåturen i Christianssted med Edgar Lake bliver væsentlig for mange af de idéer, Koester udvikler sidenhen. Særligt Koesters idé om et "kinæstetisk ekko", hvor historiske spor og begivenheder kan findes indlejret i kroppens nervesystem og muskelmasse som glemte minder, der gennem bevægelse og gestik kan vækkes til live igen. Et centralt tema for mange af kunstnerens senere film og videoer, der handler om bevægelse og krop.

Joachim Koester (f. 1962) er født og opvokset i Danmark og uddannet fra Det Kongelige Danske Kunstakademi i 1993. I sin praksis arbejder han ofte med glemsel og steder, der gemmer på historier. Gennem foto, film, video og tekst skaber han installatoriske værker i krydsfeltet mellem dokumentation og fiktion. Koester er repræsenteret i såvel danske som internationale samlinger.

La Vaughn Belle, *On the Service to a Kingdom*, 2017
Foto: Bjorn Pierri Enevoldsen

La Vaughn Belle

Motivet på de bemalede paptallerkner viser indsejlingen til oen St. Thomas. Den danske konge Frederik 6. bestilte i 1835 et dessertstel fra Den Kgl. Porcelænsfabrik, i dag Royal Copenhagen, med motiver af flora og fauna samt land- og byskaber fra hele kongeriget. Belle har researchet i Royal Copenhagens arkiv over tidligere producerede stel med motiver fra De Vestindiske Oer. Porcelænsfabrikkens stel har, ligesom billedkunsten, været anvendt som medium for fortællinger om Danmark. Belle har som med et puslespil fordelt motivet fra St. Thomas på 45 paptallerkner.

Porcelæn var en særlig eksklusiv vare, og det var kun forundt landets rigeste at servere af det skrobelige og kostbare porcelæn. Bestillingen af et helt stel på 81 dele vidner om en enorm ekstravagance og velstand. En rigdom der står i stor kontrast til Belles overforelse af stellet fra porcelæn til pap. Dette 'fald' i hierakier for materialer giver ifolge Belle også anledning til at diskutere magthierakier generelt.

Belle bemærker, at farveholdningen i stellets vestindiske landskab stemmer mere overens med et dansk landskab og konkluderer, at motivet sandynligvis er skabt i et atelier i Danmark og ikke på De Vestindiske Oer.

Værket er kommissioneret af GI. Holtegaard, som har inviteret Belle til at producere et værk til netop denne udstilling.

La Vaughn Belle (f. 1974) er fodt og opvokset i Caribien. I dag bor og arbejder hun på St. Croix. Hun er uddannet fra Instituto Superior de Arte i Havana og Columbia University i New York. I sit arbejde undersoger hun oernes historie og relation til såvel Danmark som USA i dag.

Wangechi Mutu, Videostill fra *The End of Carrying All*, 2015
Courtesy the artist and Victoria Miro, London. @wangechimutu

Wangechi Mutu

I videoen kæmper en kvinde sig vej frem i et goldt og vindblæst savannelandskab. Hun bærer en stor kurv på ryggen, der fyldes op med alverdens ting og sager i løbet af videoen. Ved solnedgang er kurven proppet med enorme genstande og forbrugsvarer. Kvinden bukker under, smelter og bliver ét med naturen. Et jordskælv åbner en sprække, opsluger kvinden, og scenen gentages.

Den græske myte om den af guderne straffede Sisyfos og hans umulige og uendelige mission med at trille en enorm sten op ad et bjerg, ligger som en underliggende og desperat myte om ubrydelige skæbner. Når Sisyfos næsten nåede toppen med stenen trillede den ned, og han måtte begynde forfra. Kvinden er et billede på de kulturelle strukturer, der er indlejret og nedarvet gennem generationer.

Kvinden i videoen er kunstneren selv. Hun siger om værket, at det er et onske for hende at vise menneskets kompleksitet set såvel fra et generelt som et personligt perspektiv. Udover den postkoloniale kritik i værket peger det også på klima- og miljoproblematikker.

Wangechi Mutu (f. 1972) er født og opvokset i Kenya. I dag bor og arbejder hun i New York. Hun er uddannet billedkunstner fra Yale Univeristy i New Haven, Cooper Union University for the Advancement of the Arts and Science i New York samt United World College of the Atlantic i Wales. Mutu er repræsenteret i mange væsentlige internationale samlinger.

John Korner, *Victor Cornelins' hvide kor*, 2017
Foto: Anders Sune Berg

John Korner

Installationen *Victor Cornelins' hvide kor* består af to malerier og tapet. Titlen på værket trækker tråde tilbage til 1905, hvor den 7-årige dreng Victor Cornelins fra St. Croix blev udstillet i et bur i Tivoli. Som voksen var Cornelins viceinspektor på en skole i Nakskov på Lolland, hvor han også var aktiv i kulturlivet og etablerede et kor af sygeplejersker kaldet Det hvide kor. Selv siger Cornelins om sin ankomst til Kobenhavn i erindringsbogen *Fra Skt. Croix til Nakskov*, "Vi skulle omplantes, og vi blev omplantet – men omplantningen gjorde ondt." Den væltede palme med Dannebrog i oplosning er Korners billede på afslutningen af Danmark som kolonimagt på De Vestindiske Øer.

Tapetet i rummet er en affotografering af Guava-tapetet fra det såkaldte kongeværelse i Vestindisk Pakhus i Kobenhavn. Til daglig blev pakhuset brugt til oplagring af kolonialvarer som sukker, kaffe og rom. Kongeværelset var forbeholdt direktionen for Vestindisk Kompagni. I installationen opsamler Korner forskellige referencer fra kolonitiden.

Værket er kommissioneret af GI. Holtegaard, som har inviteret Korner til at producere et værk til netop denne udstilling.

John Korner (f. 1967) bor og arbejder i Kobenhavn. Han er uddannet fra Det Kongelige Danske Kunstakademi. I sin kunstneriske praksis arbejder Korner både med maleri, installation og skulptur. Han har gennem sit virke beskæftiget sig med forskellige politiske emner, som prostitution, krigen i Afghanistan og Danmark som krigsforende nation. I 2016 blev Korner kommissioneret af Nakskov Kommune til at lave to skulpturer til det offentlige rum. Her valgte Korner bl.a. at lave en bronzeskulptur af Victor Cornelins. Korner er repræsenteret i store samlinger i ind- og udland.

Yinka Shonibare MBE, *Earth*, 2010
Commissioned by the Israel Museum, Jerusalem.
Copyright the artist. Courtesy of the artist and
Stephen Friedman Gallery, London
Foto: Stephen White

Yinka Shonibare MBE, *Little Rich Girls*, 2010
Commissioned by the Royal Academy, London. Copyright the artist.
Courtesy of the artist and Stephen Friedman Gallery, London
Foto: Stephen White

Yinka Shonibare MBE

En mandshøj skulptur står stivnet i en fremadstræbende bevægelse. Forfra giver skulpturen indtryk af at være en mand med skjorte og bukser. Set bagfra er skulpturen iklædt victorianske, gulvlange skorter. Skulpturens hoved består af en globus.

I Shonibares kunstneriske univers er den hudfarve, han bruger, en farveblanding af alle verdens hudfarver. Ved at klæde figuren i både mande- og dametøj samt benytte sin særlige hudfarve, får han skulpturen til at fremstå som en androgyn hybrid med både alle og ingen nationalitet(er).

Pigekjoler hænger side om side med hver deres unikke sammenstilling af monstre og farver. Kjolerne refererer til victoriatidens overlæssede design, hvor børn blev betragtet som små voksne. Med kjolestoffet, der ligner billig 'afrikansk' batik, blander Shonibare forskellige sociale koder. Umiddelbart genkalder værket victoria- og kolonitidens stærke skel mellem herskab og tjenestefolk. Men i værket er der måske tale om begge dele.

Brugen af batiktekstiler er et særkende for kunstneren. Disse stoffer bliver fejlagtigt antaget for at have afrikansk oprindelse, men er i virkeligheden en reminiscens fra den europæiske kolonitid. De monstrede stoffer blev oprindeligt masseproduceret i Holland og England til det indonesiske marked, som ikke viste nogen interesse i at købe dem. Senere solgte man med stor succes tekstilerne i Afrika. Stoffet har overlevet mange hundrede års historie og kan stadig ses i det afrikanske gadebillede i dag. Shonibare leger med den fejlagtige antagelse om, at tekstilet er autentisk afrikansk, og påviser, hvordan etnicitet, kon og kultur er variable storrelser.

Yinka Shonibare MBE (f. 1962) er født i London. Han er efterkommer af migranter fra Nigeria, et land han flyttede tilbage til som 3-årig. Shonibare er uddannet fra Central Saint Martins College of Art and Design og Goldsmiths College i London. Hans værker er repræsenteret i mange væsentlige internationale samlinger.

Stottet af

15. Juni Fonden
Augustinus Fonden
Beckett-Fonden
Edith og Godtfred Kirk Christiansens Fond
Ernst og Vibeke Husmans Fond
Knud Hojgaards Fond
Nordea-fonden
Det Obelske Familiefond
Aage og Johanne Louis-Hansens Fond

Statens Kunstfonds Projektstotte-udvalg for Billedkunst stotter Gl. Holtegaards 2-årige udstillings-program

Mediepartner : Foljeton

FØLJETON

NORDEA FONDEN

15. Juni Fonden

AUGUSTINUS FONDEN

BECKETT-FONDEN

DET OBELSKE FAMILIEFOND

EDITH & GODTFRED Kirk Christiansens Fond

AAGE OG JOHANNE LOUIS-HANSENS FOND

STATENS KUNSTFOND

Tak til:

Egetæpper
Galleri Nicolai Wallner
Jeannette Ehlers
Jens Bruhn
Joachim Koester
John Korner
Kunsthal Charlottenborg
La Vaughn Belle
M/S Museet for Sofart
Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot
Nivaagaards Malerisamling
Patricia Kaersenhout
Stephen Friedman Gallery
Victoria Miro
Wangechi Mutu Studio

Grafisk design: Kevin Pfaff, Girls on Their Way Home Tryk: Narayana Press

DET SKER

SOLOKONCERT MED BISSE I BAROKHAVEN
SØNDAG, 27. AUGUST
KL. 17.15-18.15

Billet: 65 kr. / KLUBmedlem gratis
Billetter kobes på Billetto.dk eller på dagen på Gl. Holtegaard

ÆBLEDAG
SØNDAG, 1. OKTOBER KL. 12-16
Vi fejrer barokhaven og årets æblehost i den historiske have med fortællinger, konkurrencer, smagsprøver, mosteri, workshops, performance, særomvisninger og andre legende, poetiske aktiviteter for børn og voksne.

Alm. entré til kunsthallen / KLUBmedlem gratis

JAGTEN PÅ DEN KINESISKE TRÅD
FREDAG 6. OKTOBER
KL. 16.30-18.00
Udendors familieevent for børn fra 6-9 år.

Billet: Børn fra 6-18 år 30 kr. / børn under 6 år gratis / voksne 50 kr.
Billetter kan kobes på www.oplevrudersdal.dk

EFTERÅRSFERIEWORKSHOP FOR BØRN
SØNDAG 15. OKTOBER KL. 14-16
Familieevent for børn med billed-kunstner Mette Wille.

Alm. entré til kunsthallen / KLUBmedlem gratis
Tilmelding nodvendig på gl-holtegaard@rudersdal.dk

MINISEMINAR OM PAVILLONKONKURRENCER
TORSDAG, 9. NOVEMBER
KL. 16-19

Program offentliggores på Gl. Holtegaards og Arkitektforeningens hjemmeside ultimo september.

ART WALKS
Offentlige omvisninger i den aktuelle udstilling.
SØNDAGE kl. 14
03.09. / 1.10. / 22.10. / 12.11. / 3.12.
TORSDAGE kl. 17
14.9. / 2.11. / 23.11.

Alm. entré til kunsthallen / KLUBmedlem gratis

GARDEN WALKS
Offentlige omvisninger i Gl. Holtegaards barokhave samt udstillingstrilogien Ny arkitektur i barokhaven.
SØNDAGE kl. 15
3.9. / 1.10.
TORSDAG kl. 18
14.9.

Billet: 30 kr. / KLUBmedlem gratis

DEBATWEEKEND
16.-17. SEPTEMBER 2017

Vært og moderator: journalist og historiker Christoffer Emil Bruun

LØRDAG 16. SEPTEMBER

KI. 12.00-12.15
OPTAKT: Dansk identitet mellem undskyldning og storhedsvanvid
Journalist og historiker Christoffer Emil Bruun

KI. 12.15-12.50
NATIONALT TRAUME: Danmark på briksen
Filosof og psykoanalytiker Tine Byrckel / Manuskriptforfatter og skuespillerinde Anna Neye

KI. 12.50-13.25
ARTIST TALK: Colonial Stories – power and people
Artist John Korner / Artist Jeannette Ehlers / Artist La Vaughn Belle

Samtalen er på engelsk

KI. 13.25-14.20
SLAVERI OG UDSTILLING: Redigering af fortiden?
Kunsthistoriker og kurator Mathias Danbolt / Historiker Ulla Tofte, direktør på M/S Museet for Søfart / Kunsthistoriker Maria Gadegaard, direktør på Gl. Holtegaard / Kunsthistoriker Anne-Birgitte Fonsmark, direktør på Ordrupgaard

SØNDAG 17. SEPTEMBER
DANMARK SAGDE IKKE UNDSKYLD, HVAD SAGDE VI SÅ?

DEL I
KI. 12.00-12.40
En gang koloni …
Sociolog Ulla Holm / Lektor og medredaktør på tidskriftet Marronage Yannick Harrison / Historiker Thorkild Kjærgaard / Journalist Mads Brügger / Forfatter og konsdebattor Henrik Marstal

DEL II
KI. 12.40-13.20
Forskersamtale om postkolonial identitet
Professor Lene Myong / Professor i kommunikation Rikke Andreassen

DEL III
KI. 13.20-14.20
Har debatten i 2017 forandret og flyttet holdninger i Danmark?
Historiker Bo Lidegaard / Professor og historiker Uffe Østergaard / Forsker i erindrings- og historiepolitik Astrid Nonbo Andersen / Rasmus Nordqvist (Alternativet) / Holger K. Nielsen (SF)

Ændringer i programmet kan forekomme
Alm. entré til kunsthallen / KLUBmedlem gratis

glHoltegaard